

DOBROWOLEŃSTWO (10) *sb n*

Wszystkie samogłoski prawdopodobnie jasne.

sg N dobrowoleństwo (1). ◊ *A* dobrowoleństwo (5). ◊ *I* dobrowoleństwem (3). ◊ *L* dobrowoleństwie (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

1. Wolność, swoboda; libertas, HistAl (4) :

Zwroty: »dać dobrowoleństwo« [szyk zmienny] (2): Priamus uczynił łyem/ ná którym dobrowoleństwo dano káżdemu powiedzeć [!] łwe widzenie *BielKron* 59v; [Nerwa Kokceus] Krześciánom záfię dobrowoleństwo dał [...] y práwá okrutne przodkow łwych pokáził. *BielKron* 148v.

»ustawić dobrowoleństwo« (1): á rzekłzy tho [Aleksander] Lacedemonom wítáwił dobrowoleństwo. *HistAl* D8v.

a. Wolna wola, wolność wyboru; liberum arbitrium HistAl (1) :

Zwrot: »dać dobrowoleństwo« (1): kthory [Bóg] dał człowiekowi dobrowoleństwo/ áby łie po włzyftkich rzeczach kthore ná łwiecie łą rozeznował y opatrzał. *HistAl* K4v.

2. Łaskawość, życzliwość; benevolentia Modrz; voluntas PolAnt (6) : wielce łię tedy záifte zniewolony twoym y przodkow twoich dobrowoleństwem wesełę *KwiatKsiąż* A3v; Bo ty wblógosławifz łpráwiedliwe^g Iehowo/ iáko tarczą dobrowoleństwem obwárowałeś go [ut scuto voluntate cornabis eius] *BudBib Ps* 5/12 [13].

dobrowoleństwo przeciw(ko) komu (2): *LubPs* Z5; A thenże nas ogień czyni bępiecznemi o dobrowoleństwie Páná Bogá náłzego przeciwko nam *BibRadz* I 198c *margin*.

Szeregi: »łaska a dobrowoleństwo« (1): ábychmy okázowáli [...] łáfkę á dobrowoleństwo przeciw bliźnim náłzym *LubPs* Z5.

»dobrowoleństwo, miłosierdzie« (1): gdzie tákie zarázy pánuia [!] żadne porównánie/ to łeft/ żadna łkłonność/ żadne dobrowoleństwo/ żadne miłosierdzie/ y żadna łpráwiedliwość w Rzeczyłpolitey być niemoże. *ModrzBaz* 19.

»srogością a dobrowoleństwem« (2): a náłze [rycerstwo] yżebyłmy łrogością á dobrowoleństwem zatrzymywáli *KwiatKsiąż* O3v.

Synonimy: **1.** *swoboda, wolność; 2.* *łaskawość, miłosierdzie, miłościwość, życzliwość.*

Cf **DOBROWOLNOŚĆ**